

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001
Тел.: +380 44 278-37-23, факс: + 380 44 271-17-83
E-mail: themis@minjust.gov.ua
<http://www.minjust.gov.ua>
Код ЄДРПОУ 00015622

07.11.2017 № 43563/12142-0-4-17/6

На № 42589/1/1-17 від 31.10.2017

Народному депутату України

Білозір О.В.

Шановна Оксано Володимирівно!

У зв'язку із колективним депутатським запитом від 05 жовтня 2017 року № 451/02-486, який надійшов на розгляд резолюцією Віце-прем'єр-міністра України Кириленка В.А. від 31 жовтня 2017 року № 42589/1/1-17 до листа Голови Верховної Ради України Парубія А.В. від 20 жовтня 2017 року № 11/10-721, щодо недопущення знищення безцінного архівного фонду Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України (далі – ЦДАМЛМ) внаслідок відмови продовження договору оренди приміщення, в якому розміщується архівний фонд, та намагання виселення архіву-музею у непристосоване приміщення Міністерством юстиції України опрацьовано інформаційні матеріали Мінкультури, Мінфіну, Фонду державного майна, Укрдержархіву з порушеного питання та повідомляється.

ЦДАМЛМ відповідно до договору оренди з Регіональним відділенням Фонду державного майна України по місту Києву від 29 вересня 2008 року № 4087 займає приміщення колишньої бурси за адресою: вул. Володимирська, 22-а загальною площею 3 691,00 кв. м, яка знаходиться на балансі Національного заповідника «Софія Київська». Строк дії договору оренди закінчився 29 вересня 2017 року (далі – договір оренди).

У зв'язку з цим зазначаємо, що відповідно до статті 18 Закону України «Про охорону культурної спадщини» пам'ятка національного значення, що перебуває у державній чи комунальній власності і потребує спеціального режиму охорони, може надаватися у користування за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини. Власник або уповноважений ним орган, користувач зобов'язані згідно зі статтею 24 цього Закону утримувати пам'ятку в належному стані, своєчасно провадити ремонт, захищати від пошкодження, руйнування або знищення відповідно до цього Закону та охоронного договору.

Міністерство культури України як центральний орган виконавчої влади, що формує і реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини, не погоджує продовження строку дії договору оренди з огляду на таке.

Упродовж 50 років Національний заповідник «Софія Київська» як балансоутримувач вищевказаної пам'ятки періодично здійснює обстеження та протягом останніх більш як десяти років фіксує погіршення технічного стану

152705

будівлі, який вже актами 2015 – 2016 років визначено незадовільним, а на окремих ділянках – аварійним.

Остання реставрація пам'ятки була проведена у 1975 році без укріплення несучих конструкцій. Будівля потребує невідкладних комплексних ремонтно-реставраційних робіт з перекладкою застарілих інженерних мереж, заміною аварійних внутрішніх та зовнішніх конструктивних елементів тощо, які сьогодні є загрозою як для унікального документального та рукописного архіву діячів української літератури і мистецтва, який тут зберігається, так і для збереження самої пам'ятки.

Враховуючи зазначене, програмою розвитку Національного заповідника «Софія Київська» на 2016 – 2020 роки, погодженою Міністерством культури України, планувались видатки на розробку комплексного проекту реставрації бурси з пристосуванням на суму 43,23 млн грн, з яких вже у 2017 році передбачено програмою та включено до бюджетного запиту 0,9 млн грн на розробку проектної документації та проведення передпроектного обстеження споруди.

Водночас згідно з вимогами статті 13 Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» та частини четвертої статті 20 Закону України «Про культуру» забороняється виселення архівів із приміщень без надання їм іншого рівноцінного приміщення, упорядкованого для зберігання архівних документів, роботи працівників і користувачів.

Фонд державного майна України як центральний орган виконавчої влади із спеціальним статусом, що реалізує державну політику у сфері приватизації, оренди, використання та відчуження державного майна, управління об'єктами державної власності, неодноразово пропонував Укрдержархіву вільні приміщення у місті Києві. Однак, за інформацією Укрдержархіву, зазначені приміщення не придатні для розміщення архіву. Відтак, на сьогодні приміщення, придатне для розміщення ЦДАМЛМ, відсутнє.

Після закінчення дії договору оренди ЦДАМЛМ позбавлений правових підстав для укладання договорів на отримання комунальних послуг, що створює неприпустимі умови для збереження унікальних архівних документів та музейних предметів, що зберігаються у його сховищах.

Так, 17 жовтня 2017 року РДПАТ «АК «Водоканал» проведено позапланове обстеження водопостачання та водовідведення бурси, за результатами якого складено акт № 169602, що містить вимогу подання договору оренди у термін до 27 жовтня 2017 року. Невиконання цієї вимоги призведе до примусового припинення надання послуг із водопостачання та водовідведення.

Разом з тим Регіональне відділення Фонду державного майна України по місту Києву як орендодавець державного майна відповідно до вимог Закону України «Про оренду державного та комунального майна» зобов'язане здійснити заходи щодо припинення договору оренди та повернення орендованого майна.

Таким чином, ситуація щодо розміщення ЦДАМЛМ стає критичною. Про це неодноразово наголошувалося в ході робочих зустрічей та нарад. Зокрема,

05 липня 2017 року у конференц-залі Українського національного інформаційного агентства «Укрінформ» за ініціати́ви Укрдержархіву та ЦДАМЛМ відбувся «круглий стіл», присвячений проблемі розміщення ЦДАМЛМ після закінчення терміну дії договору оренди, в ході якого діячі науки та культури висловили занепокоєність позицією Міністерства культури України щодо негайного звільнення приміщення колишньої бурси, що неминуче призведе до тривалого призупинення діяльності архіву, а головне – до ймовірної втрати або пошкодження культурних цінностей. Ця позиція була висловлена багатьма відомими українськими діячами літератури та мистецтва, науковцями, громадськими діячами у відкритому листі до Президента України, Голови Верховної Ради України та Прем'єр - міністра України із проханням захистити Національне культурне надбання. До Президента України, Голови Верховної Ради України та Прем'єр - міністра України звернулася також Спілка архівістів України.

Одним із шляхів вирішення питання розміщення ЦДАМЛМ є його переміщення до комплексу споруд центральних державних архівів України.

Питання відновлення фінансування програми КПКВК 3609810 «Реконструкція та розвиток комплексу споруд центральних державних архівів України по вулиці Солом'янській 24, в Солом'янському районі м. Києва» було зокрема, предметом розгляду Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності та Комітету Верховної Ради України з питань бюджету.

У разі виділення коштів на реконструкцію комплексу буде вирішено питання належного розміщення низки центральних державних архівних установ, розташованих у місті Києві, забезпечено надійне зберігання та використання документів Національного архівного фонду із використанням новітніх технологій відповідно до вимог стандартів, що застосовуються в архівній сфері.

Також Мінфіном повідомлено, що одним із шляхів вирішення питання фінансування добудови вищезазначеного комплексу архівних споруд є підготовка відповідного інвестиційного проекту та участь у конкурсі щодо його відбору відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2015 року № 571 «Деякі питання управління державними інвестиціями».

Таким чином, питання збереження документів Національного архівного фонду України, які мають культурну цінність і є надбанням української нації та зберігаються в приміщенні ЦДАМЛМ, а також проведення реконструкції приміщення бурси, яка є складовою частиною внесеного до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО об'єкта № 527 «Київ: Собор Святої Софії та прилеглі монастирські споруди, Києво-Печерська Лавра», є питаннями загальнодержавного значення та потребують якнайшвидшого вирішення.

З повагою

Перший заступник Міністра

Наталія СЕВОСТЬЯНОВА